

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 27. — ŠTEV. 27.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 1, 1930. — SOBOTA, 1. FEBRUARJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

HOOVERJEV PRIJATELJ ZAGOVARJA "HOMEBREW"

DOSEDAJ BAJE NI BIL ŠE NIHČE KAZNOVAN, KI NI DOMA DELANE PIJAČE PRODAJAL

Značilna izjava Hooverjevega prijatelja, kongresnika Franklina W. Forta. — Glede piva in jabolčnika ne določa postava, da bi morala imeti manj kot pol odstotka alkohola. — Senator Norris proti fanatizmu.

WASHINGTON, D. C., 31. januarja. — Kongresnik Franklin W. Fort iz New Jersey, ki je velik prijatelj predsednika Hooverja, je izjavil danes v poslanski zbornici, da je dovoljeno izdelovanje vina in jabolčnika na domu.

Glede izdelovanja piva si zaenkrat še ni na jasnem, toda po njegovem mnenju je najbrž tudi izdelovanje piva dovoljeno.

Po zatrdilu Forta ni bil dosedaj še nihče kaznovan, ki je pripravil pijačo za svojo lastno uporabo ter je ni prodajal.

Za Fortom je govoril senator Norris iz Nebrasko, ki je rekel, da grede nekateri suhači v svojem fanatizmu predač, ko zahtevajo od državnih uradnikov prisego, da ne bodo okusili nobene alkoholne pijače, dokler bodo v državni službi.

Nekateri domnevajo, da je obrazložil Fort svoje nazore po temeljitem razgovoru s predsednikom Hooverjem.

Fort se je zavzel za obdržanje osemnajstega amandmanta, češ, da ima več dobrih kot pa slabih posledic.

Volsteadova postava ne določa, da mora imeti doma napravljeno vino oziroma jabolčnik manj kot pol odstotka alkohola, dočim ni glede piva v postavi ničesar določenega.

Postava določa, da doma napravljena pijača ne sme biti opojna, o kakih odstotkih pa ni v nji nobenega govora.

Nadalje je izjavil Fort, da bi glasoval proti prohibiciji, če bi bil tedaj član kongresa, dočim ee danes zavzema zanjo.

SESTAVA ŠPANSKEGA KABINETA

Novi ministrski predsednik je rekel, da sta pomirjenje in normalnost glavna cilja njegove vlade.

MADRID, Španija, 31. januarja. Novo ministrstvo generala Berenguerja je razmišljalo danes o najbolj nujnih problemih v kaotičnem španskem položaju, ki je bil posledica padca španskega diktatorstva. — namreč o amnestiji za politične in vojaške zločince

Poseben pomen pripisujejo kabinetni razpravi o slučaju prejšnjega ministrskega predsednika Louis Sanchezja Guerra, odločnega pristaja ustavne oblike vlade, ki se je udeležil ponesrečene revolucije zadnjega januarja.

Slučaj Sanchezja Guerra je še vedno v rokah najvišjega vojaškega sodišča.

Negotovost glede bodočnosti vlade generala Berenguerja je bila podarjena vsled dejstva, da ni hotel Francisco Camba postati minister, če ne dobi popolne prostosti, da lahko analizira ekonomsko in juridična dejanja diktatorstva, negle-

de na to, kdo bo vsled tega prizadet.

V prvem pogovoru, katerega je dovolil Berenguer, odkar je nastopil najvišje mesto, je rekel poročevalcu United Press, da ga bodo vodili trije osnovni elementi:

— To je mogoče pojasniti s par besedami. Uvesti hočem ustavno normalnost, pravosodno normalnost ter pomiriti deželo.

— Če je kaj vznemirljivih elementov, — je nadaljeval, — se ne zavedamo tega. V najkrajše mogočem času bomo dosegli zopet popolno normalnost ter upam, da bodo vsi podpirali ta moja prizadevanja

Preiskava nemirov v Californiji.

SAN FRANCISCO, Cal., 3. jan. — Oblasti štirih okrajev so odredile oficijelno preiskavo glede plemenskih izredov, ki so se završili med Filipinci in belimi delavci. Governer Young je rekel, da je odrejeno vse potrebno, da se onemogočijo ponovni izbruh.

Posebna governerjeva komisija bo preiskala vzroke spopadov v štirih mestih. Prejšnji teden so se izgrede ponovili v Stocktonu, kjer so izgrede dimamitralni neki filipinski klub ter spravili s tem najmanj petnajst ljudi v nevarnost.

SMITHA BODO ZASLIŠALI glede PROHIBICIJE

Juridični komitej bo zaslišal tudi Wadswortha ter razne druge veljake, ko se bo vršila velika razprava glede prohibicije.

WASHINGTON, D. C., 31. jan. — Tukaj se domneva, da bo načeloval Alfred E. Smith, onim, ki bodo kot nasprotniki prohibicije zaslišani pred zborničnim sodnim komitejem. Zasliševanja se bodo pričela dne 12. februarja.

Ko se je potozal Smith pri zadnjih volitvah za predsedniško mesto, je imel svojo osebno platformo, v kateri se je zavzemal za odpravo prohibicije.

Mokračji domnevajo, da jim za more Smith dosti pomagati.

Kot drugi bo poklican pred komisijo James Wadsworth, bivši republikanski senator iz New Yorka ter ravnatelj zveze proti osemnajstemu amandmetu. Wadsworth je pred kratkim napadel suhaške republikanske voditelje po vsej deželi.

Nadalje bosta v ključena tudi Nicholas Murray Butler, predsednik Columbia vseučilišča ter governer Richie iz Marylanda.

Postavne faze prohibicijskega problema bo obrazložil kongresnik James Beck, ki je bil svojetasno generalni sollicitor ter načelnik mokračskega bloka.

Komiteju bo predloženo tudi pismo predsednika Hooverja, v katerem je tekom vojne zagovarjal izdelovanje piva.

SAMOMOR DVEH NEZAPOSLENIH

Včeraj sta se v New Yorku usmrtila dva moška, ker nista mogla dobiti dela. Na Bushwick Ave. je skočil iz šestega nadstropja 60-letni Aleksander Finkestein. Bil je na mestu mrtev.

Nadalje se je usmrtil 60-letni Hugo Cedarholm, ki je že več mesecev hodil po Times Square, ter nosil plakat z naslednjim napisom:

— Dajte mi delo in toliko zalužka, da bom lahko živel.

Včeraj se je v svojem stanovanju zastrupil s plinom.

KONEC STAVKE NA "ILE DE FRANCE"

HAVRE, Francija, 31. januarja. Parnik Francoske črte "Ile de France", ki je imel 24 ur zamude zastraan stavke mornarjev, je odplul danes proti New Yorku. Stavkarji so se vrnili na delo.

EPIDEMIJE V TOKIO

LONDON, Anglija, 31. januarja. Nenavadno suho vreme je povzročilo na stotine slučajev legarja, difterije in škrtice v Tokiju. Tako se glasi v poročilu, ki je dospelo iz japonskega glavnega mesta.

Letalčevo truplo so našli.

DESENZANO, Italija, 31. jan. — Po 12-dnevnem iskanju so našli truplo Dal Molina, italijanskega avijatika, ki je padel v Gardsko jezero, ko je preizkušal novi hidroplan.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

SPORAZUM NA KONFERENCI

Stimsonov pododbor, ki je bil imenovan, da do-seže sporazum med nasprotujočimi si delegati, nima nobenega opravka

LONDON, Anglija, 31. januarja. Voditelji petih velesil so si včeraj prizadevali skleniti kompromis med ameriško-angelskimi ter francoskimi delegati, ki si na sprotujejo glede teorij o mornariških omejitvah. Prvotni francoski predlog se je glasil, naj se dovoli vsakemu narodu gotovo množino mornariške tonaže in naj to tonažo razdele med različne bojne ladje, katere smatrajo za najbolj potrebne.

Angleški in ameriški delegati pa so uverjeni, da bi tak sistem ne pomenjal nikake omejitve. Vsled tega so predlagali kompromis, ki vzbuja pozornost delegatov in ki določa, naj ima vsak narod pravico, ojačiti ali skrócić posamezne razrede bojnih ladij.

Amerikanci so v ta namen imenovali poseben pododbor, ki naj bi dosegel soglasje med nasprotujočimi si delegati. Medtem so se pa delegati že sami domenili, in pododbor nima nobenega dela.

MUSSOLINI BO ZNIŽAL DAVKE

Italijanskim županom je povedal, da je napočil čas, ko je treba uveljaviti skrčenja.

RIM, Italija, 31. januarja. — Italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini je govoril na zborovanju italijanskih županov ter rekel, da je napočil čas, ko je treba proglasiti dobo počitka ter dati italijanskim davkoplačevalcem priliko, da se nekoliko oddahnejo.

Rekel je, da je mogoče skrócić občinske davke, ker so že deloma namoščene izgube, ki jih je imel narod neposredno po svetovni vojni.

Mussolini je rekel:

— Od leta 1922 pa do 1930 smo delali neumorno. Italija je podobna velikaniu z železnimi žvci in mišicami. Zda si lahko privoščimo nekoliko počitka, da bomo zamogli pozneje bolj čvrsto korakati. Vsa javna dela, ki niso neobhodno potrebna, je treba nekoliko odgoditi. Vsled tega predlagam, naj se da laškimi davkoplačevalcem dobo počitka.

LIPTON JE KUPIL PARNO JAHTO

Sir Thomas Lipton je kupil parno jahto Albion od kapitana Henry Loefflerja. Tako se je glasilo danes v krogih, ki se zanimajo za jahtanje. Sir Thomas Lipton bo rabil večjo jahto, da spremi preko Atlantika novo jahto Shamrock, ki se bo avgusta meseca udeležila dirk za ameriški pokal.

Deportacija Rusov.

MEXICO CITY, Mehika, 31. jan. Danes sta bila v Tampico aretirana Rusa Pavel in George Brastikov. Privedli so ju sem in ju vtaknili v ječo. Po kratkem zaslišanju bosta deportirana.

Obdolžena sta, da sta širila med vojniki komunistično propagando.

ŠKRABA JE PROGLAŠEN UMOBOLNIM

Barbertonski rojak, ki je usmrtil svojo ženo ter opasno poškodoval samega sebe, ne bo prišel pred poroto.

Iz Barbertona, Ohio, nam poročajo, da bo preživel rojak Joe Škraba, ki je usmrtil svojo ženo in nevarno ranil samega sebe, ostanek svojega življenja v Lima državni bolnišnici za umobolne.

Na nasvet državne komisije, sestojee iz treh zdravnikov, ki so proglasili Škrabo blaznim, je sodnik Boylan odredil, naj se pošlje Škrabce v državno umobolnico v Limo.

Izza onega časa, ko so ga prevedli v občinsko bolnico v Barbertonu — meseca novembra lanskega leta — par minut zatem, ko je ustrelil svojo ženo ter obstrčil samega sebe, se ni več ganil s postelje.

Na desni strani je popolnoma paraliziran. Govoriti ne more, ve pa, kaj se godi okrog njega. Škraba je usmrtil svojo ženo v napadu ljubosumnosti. Ves čas, odkar so ga privedli v bolnico, so ga vse stražnice smatralo blaznim.

Za Škrabove otroke so se zavzeli sorodniki in skrbe za nje.

ODVEDBA GENERALA KOUTEPOVA

PARIZ, Francija, 31. januarja. — Danes je dobila policija podatke o odvedbi generala Aleksandra Koutepova, ki je bil svojetasno znan kot caristični voditelj in velik sovražnik sovjetov.

Neki raznašalec je izjavil, da je videl pred njegovim stanovanjem taxi, v katerem sta bila dva moška in neka skrivnostna ženska v sivih obleki. Tretji moški je nosil policijsko uniformo.

Fant je mislil, da gre za povsem običajno policijsko aretacijo. Mož preoblečen v policista, je bil že več dni prej v bližini Koutepovega stanovanja ter se je večkrat pogovarjal s sivo oblečeno žensko.

PROSLAVA V ALŽIRJU

ALŽIR, Francoski Maroko, 31. januarja. — Napredek Francije v puščavi Sahari bo predstavljal praznovanje stoletnice Alžirja, katero bodo praznovali letošnje leto.

Franoska vlada je dovolila vsoto 25,000,000 frankov, da proslavi na dostojen način zavojevanje Alžirja. Ta proslava se bo vršila v vsaki najmanjši oazi preko od El Kantara do Saide. V večjih mestih bodo razstave, vojaške in mornariške demonstracije ter tudi drugačne veselice.

Rudniška nesreča v Turčiji.

CARIGRAD, Turčija, 1. februarja. Včeraj je nastala v Zonguldak rudniku silna eksplozija ter zahtevala trinajst človeških žrtv. Šest rudarjev je bilo težko poškodovanih.

Podgana ugriznila

NEW HAVEN, Conn., 1. febr. — Velika podgana, ki je napravljala vtis kot da je bila pijana, je ugriznila šestmesečnega otroka Mrs. W. Gill. Bila je tako drzna, da se ni umaknila, ko so prihiteli sosede na lice mesta. Poklicali so policista, ki jo je ubil s krepeljoem.

Naročite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

19,000 KROJAČEV DIVJANJE bo ZASTAVKALO SLONA MED MNOŽICO

Namen štrajka bo spraviti 16,000 neunijskih uslužbencev v organizacijo. — Gorja proti "znojnicam".

Predsednik International Ladies Garment Workers Union je objavil včeraj, da bo tekom naslednjih treh dni zastavkalo v New Yorku 35,000 moških in žensk, ki so uslužbeni pri izdelovanju oblek.

Le devetnajst tisoč jih spada v unijo, a predsednik pravi, da bo zastavkalo oziroma se pridružilo organizaciji tudi šestnajst tisoč neunijskih delavcev.

Stavka ne naperjena proti lastnikom 3500 delavnic, ki se nahajajo v srednjem delu mesta.

Unija bo zahtevala naslednje: — V takozvanih sweatshopih (znojnicah) naj takoj preneha obratovanje; gospodarji naj povišajo plačo za pet dolarjev na teden; dovolijo naj ustanovitev nepristranskih komisij, ki bodo uravnale vse delavske spore; uveljavljen naj bo petdnevni delovni teden po 40 ur; gospodarji morajo zavarovati vse delavce proti nezaposlenosti.

Unija hoče pognati iz biznisa vseh 1500 izdelovalcev, ki ne morejo ali nečejo ugoditi unijskim pogojem.

Podpredsednik unije, Julius Hoffmann, ki vodi stavko, trdi, da so nekatere delavnice tako majhne, da je od 25 do 30 v enem samem nadstropju.

Delavci niso zaščiteni niti proti boleznim niti proti požaru. Nekateri zaslužijo komaj pa dvanajst dolarjev na teden.

POKARANA ODVETNICA

LONDON, Anglija, 30. januarja. Sodnik Tobin, ki je še vedno samec, čeprav je star že 73 let, je danes pokaral kričečo obleko odvetnice, ki je nastopila pred njim v Westminster sodišču.

V tem sodišču želi sodnik, da bi ljudje nosili absolutno črne obleke.

Odvetnica se je opravičila ter izjavila, da je nameravala govoriti le z registrarjem, ne pa s sodnikom.

Zival, ki je bila vznemirjena vsled zavlečenja verske parade, je povzročila velikansko zmedo med množico.

ALAHABAD, Indija, 31. jan. — Mogočen slon je zdijval sredi množice tisočev romarjev, ki so molili tekom Kumb Mela proslave tekom včerajšnjega dne.

Zival je naslepo pobegnila v množico, pomadrala dosti ljudi na poti ter potisnila druge na stran v furiji svojega napada. Dosti koč, zgrajenih iz bambusa, je bilo podrtih, predno je slona prijel kapitan Diblett s pomočjo dveh ukročenih slonov, ki sta premagala svojega podivjanega tovariša.

Slon se je nahajal v slovenski procesiji, ki se je počasi pomikala naprej. Očividno ozlovoljen radi zamude, je naenkrat napadel samode, ki se je tudi nahajala v sprevodu.

Domaćini so hitro prignali na pozorišče kamelo, ker so se držali stare vere, da je mogoče ukrotiti tudi najbolj divjega slona, če ga ugrizne kamela v uho. Kamela pa je pritrjala divjost slona do skrajnosti, in planil je med množico romarjev.

Podiral je slabotne koč kot mrvice in dosti koč se je unelo. Diblett je hitel za njim štiri milje, predno ga je mogel dohiteti ter premagati s pomočjo ukročenih slonov.

BANDITI POBEGNILI BREZ PLENA

GREENSBURG, Pa., 30. jan. — Dva mlada bandita, ki sta napadla Community Saving & Loan Co. ter zvezala Miss Alice Baugman, sta pobegnila, ne da bi odnesla kak plen. Ko sta nabrala kakih \$1200, sta se pričela pripraviti, kdo naj odnese denar. Mrs. Baugman, ki je bila uslužbena v banki, se je pripeljala do telefona ter pozvala pomoč. Tega sta se bandita tako prestrašila, da sta pobegnila brez plena.

DENARNA NAKAZILA

ZA VAŠE RAVNANJE NAZVANJAMO, DA IZVRŠUJEMO NAKAZILA V DINARJIH IN LIRAH PO SLEDEČEM CENIKU:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din 500	\$ 9.35	Lir 100	\$ 5.75
" 1000	\$ 18.50	" 200	\$ 11.30
" 2500	\$ 46.80	" 300	\$ 16.80
" 5000	\$ 91.00	" 500	\$ 27.40
" 10,000	\$ 181.00	" 1000	\$ 54.25

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Stranke, ki nam naročajo izplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma z našimi zvezami v starem kraju v stanu znižati pristojbino za taka izplačila od 3% na 2%

Za izplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih lirah ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede načina nakazila.

Ispočila po pošti so redno izvršena v dveh do treh tednih. NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone: Barclay 0380

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President Louis Benedik, Treasurer Place of business of the corporation and addresses of above officers: 325 W. 15th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" (Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For a whole year... \$7.00... \$3.50... \$1.50... \$3.50

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenimi nedelji in praznikom.

Dopisil bres podpisa in osebnosti se ne priobcujejo. Denar naj se blagovoli poljiljati po Money Order.

"GLAS NARODA", 215 W. 15th Street, New York, N. Y. Telephone: Chelsea 3575

KDO BO ZA DE RIVERO NA VRSTI?

General Primo de Rivera je odstopil kot diktator Španije.

Vlado je prevzel njegov zagrižen nasprotnik general Berenguer, ki se je bil parkrat v Maroku žalostno proslavil.

Po madridskih ulicah demonstirajo dijaki, in iz tisočih grl ori klie: —

— Proč z diktaturo! Mi nočemo nobenega generala za poglavarja!

— Dasi je Berenguer takoj po nastopu vlade objavil, da bo vrnil deželni ustavo izza leta 1876, se zdi, da za kako temeljito izpremembo še ni napočil ugoden čas.

S tem, da je Kralj Alfonzo sprejel de Riverovo resignacijo ter poveril državne vaje Berengueru, je le vprego zamenjal, smer bo pa zaenkrat še ista ostala.

V nasprotju s tem naziranjem je pa obljuba novega gospoda, da bo kmalu sklical parlament ter vzpostavil stare politične stranke.

Če gledamo s tega stališča, bi lahko domnevali, da bo kmalu konec diktature, katero je ustanovil na Španskem de Rivera.

Diktatorji prihajajo in odhajajo. Pojavijo se v času nevdzdržanih razmer. Ko so izpolnili svojo nalogo, izginejo tako naglo kot so se pojavili.

Kajti nobena civilizirana država ne more diktature dolgo prenašati.

Pod diktaturo je odpravljena svoboda govora in tiska, javna zborovanja so prepovedana, nasilja se vrše na vseh koncih in krajih.

Celo Španija, koje prebivalstvo je skrajno apatično ter je dosedaj ponižno prenašalo vsako vlado, se je naveličala de Riverove diktature.

Značilno pa je, da de Rivera ni strmoglavilo prebivalstvo, pač pa vojaštvo, oziroma visoki častniki, katere je bil v nedeljo naravnost izzval.

Prevrat se je završil v najlepšem miru. Niti en strelni bil oddan.

Diktaturam, ki so se pojavile po vojni, je začela udarjati zadnja ura.

Prvi je šel de Rivera.

Ali bo Mussolini razumel to znamenje.

Ali bo spoznal, da je tudi njegovemu diktatorstvu skoro že odzvonilo in da je napočil čas, ko bodo Italijani sledili vzgledu Španske ter terjali svoje odvzete pravice nazaj?

Ali bo šlo tudi v Italiji tako gladko kot je šlo na Španskem, ali bodo vročekrvni Italijani drugače izpregovorili?

Tudi na Poljskem se čuje grmenje. Pilsudski je bil najbrž prvi in zadnji poljski diktator.

In kaj bo v Jugoslaviji?

Znanje ga je umorilo.

Sadističen umor.

Te dni so pokopali v Smedlniku poestničkovega sina Franca Trana, rojenega 1. 1896, doma iz Hraš, ki je preminul tragične smrti na domu svojega brata pri Sv. Valpurgi (občina Smedlnik). Nesrečni Franc je v hiši svojega brata, ko ni bilo domačih doma, vdri v zaklenjeno shrambo in se močno napil žganja. Ko je s težavo popolnoma pijan prišel v sobo, se je nenadoma zgrudil nezavesten in kmalu umrl zaradi preobilice užitega žganja. Fant, ki je bil navdse vdan alkoholu, je moral plačati svojo strast s smrtjo.

V mestu Rakito blizu Konjic v Bosni je bil 14. novembra izvršen strašen umor. Seljak Alija Memić iz Svinča je napadel in oskrnil 19-letno Draginjo Jakšić iz sela Gradiste, potem jo je pa umoril in vrigel v potok. Dekle so kmalu pogrešali. Ko so jo seljaki videli v Memićem, so ga orožniki aretirali. Memić je priznal, da je deklo umoril, trdil pa je, da je truplo zakopal. Več mesecev je vodil oblasti za nos, te dni je pa potok blizu Bjelemića naplavlil truplo njegove žrtve in s tem je bil zločin odkrit.

ADVERTISE in GLAS NARODA

Iz Slovenije.

Odvetniki v Sloveniji.

Zadnji dan minulega leta je imela Advokatska zbornica 321 članov, za 13 več kot ob koncu leta 1928. Advokati so bili razdeljeni istega dne po krajih tako, da jih je bilo: v Ljubljani 79, Mariboru 41, Celju 22, Murški Soboti, Novem mestu in Ptujju po 8, Kranju 5, Brežicah, Kamniku, Konjicah, Kočevju in Slovenjgradcu po 4, Dolnji Lendavi, Krškem, Laskem, Litiji, Ljutomeru, Radovljici in Slovenski Bistrici po 3, Gornji Radgoni, pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, v Metliki, Ormožu in Šmarju po 2, Cerkljici pri Raketu, Crnomlju, Gornjem gradu, Kočjem, Marenbregu, na Prevaljah, v Sevnici, Škofji Loki in Šoštanjju po 1. Razen 9 — po pretežni večini upokojenih višjih sodnikov — so vsi advokati, pripadajoči Advokatski zbornici, diplomirani doktorji prava.

Žalostna smrt brezposelnega hlapca.

Na Kodeljevem se je pripetil že drugi primer nenadne smrti. 14. januarja ponoči se je po nesreči zastropil z ogljikovim dioksidom 25-letni delavec Rudolf Marucelj, 15. jan. dopoldne pa je v hlevu Codeljeve graščine umrl, zadet od srčne kapi. 51-letni brezposelni delavec Andrej Luznar, doma iz Selca nad Škofjo Loko.

Luznar je bil svoječasnou služben pri Codelliju kot hlapec, nakar je bil pred meseci zaradi pomanjkanja dela odpušen. Že nekoliko betežni mož je hodil okrog po deželi in iskal kot hlapec Jernej pravice. Seveda je ni našel in vrnil se je spet nazaj ter je večkrat prenočeval v hlevu svojega bivšega delodajalca. Iginil je zopet, za par dni se spet vrnil. Ker je bil nekam bolehen, je spal zdaj v hlevu že dva dni. Delavcem, ki so ga poznali, je tožil o bolečinah v želodcu. Nekli usmiljen bivši tovariš mu je zjutraj prinesel v hlev nekaj jedi, nato okrog 9. pa še čaj, ki ga je Luznar hlastno popil. Dobro uro zatem ga je tovariš nekaj vprašal, a ni dobil odgovora. Misleč, da spi, ga je pustil v miru, čez čas pa je vendarle stopil do njegovega ležišča in ga pričel stresati. Možja pa je skoro obišla groza, kajti ugotovil je, da je Andrej trd — mrtev. Vse razburjen je takoj obvestil o Andrejevi smrti svoje tovariše, nakar so poročali tudi stražnici. Na Kodeljevo je odšla že depoldne komisija.

Zdravnik dr. Avramovič je konstatiral, da je nastopila smrt zaradi otrplosti srca. Truplo žalostno umrlega moža so prepeljali pozneje v mrtvašnico k Sv. Krištofu.

Truplo samomerilca na progih.

16. januarja so našli pasanti, ki so odhajali na delo v mesto, na železniški progih nasproti magdalenskega parka, tik ob plotu pri prelazu, truplo neznanega moškega. Glava je bila odrezana od telesa, ki je ležalo v veliki mlaki krvi. O dogodku je bil takoj obveščen obmejni komisariat železniške policije, nakar so po lokalnem ogledu prepeljali truplo v mrtvašnico pokopališča na Pobrežju.

Kasneje se je dognalo, da gre za 47-letnega oženjega delavca Alojzja Turbeja, stanujočega v Cvetlični ulici št. 10. Turbej je bil že dalj časa brez dela in ga je očividno poglala beda v prostovoljno smrt. Dogodek se je izvršil ponoči in se je nesrečnež najbrž vrigel pod stroj, ki je pripeljal brzovlak in se potem vračal v kurilnico. Turbej zapušta enega sina.

BANOVCJEVI KONCERTI.

- 2. februarja: Moon Run, Pa.
23. februarja: Cleveland - Newburgh, Ohio.
18. maja: Chicago, Ill., (Orchestra Hall).
23. maja: Milwaukee, Wis.
2. junija: Calumet, Mich.
Naselbine, ki žele imeti koncerte, naj naslovijo svoje dopise na: Svetozar Bonovec, 442 National Ave., Milwaukee, Wis.

POZIV!

Vsi naročniki katerim je, oziroma bo v kratkem pošla naročnina za list, so naprošeni, da jo po možnosti čimprej obnovijo.

Uprava lista.

Iz Jugoslavije.

Tragedija mladega železničarja.

Subotička policija je bila te dni obveščena, da hodi po mestu naglušni mož. Ko je poslala v dotično mesto več agentov, o neznanu ni bilo duha ne sluha. Policija je poizvedovala za njim in ugotovila, da gre za mladega, a že vpkokojenega železničarja Ivana Dulica. Mož je nazadnje stanoval pri svoji sestri. Na domu ga pa policija ni našla. Sestra je povedala, da je brat nagpobegnil z doma in da se še ni vrnil. Policija ga je iskala ves dan, zvečer je pa ugotovila, da je nesrečnež skočil v vodnjak in utonil. Dulic je bil popreje železniški strojevodja. Pri teži železniški nesreči se mu je zmešalo, na kar je bil vpkokojen.

Drzen nočni napad.

V Banatskem Karlovcu je bil te dni izvršen drzen nočni napad, ki se pa ni posrečil. V noči od 13. na 14. jan. je čula žena krojača Jovana Kernsta, ki je tudi lastnik konfekcijske trgovine, sumljiv ropot na dvorišču. Pogledala je skozi okno in opazila neznanca, ki je baš razbil šipo na oknu. Prestrašena je zbudila moža. Ta je opazil, kako je drug vlomilec hotel iz trgovine odnesti večji zavoj. Kernst je odprl okno in zaklical na pomoč. V istem hipu je počil na cesti strel, ki pa ni povzročil nobene škode. Kernst je mislil, da so zločinci pobegnili, naglo se je oblekel, hotel hiteti na policijo. Ko pa je stopil iz hiše, je nekdo zakrčkal: "Stoj, sicer te ustrelim!" Zločinec je na nič hudega slutetečega trgovca dvakrat streljal. Ena krogla je zadela Kernsta v prsa in ga težko ranila. Po atentatu so zločinci pobegnili. Kmalu je prispela policija, ki je zaslisljala zakonca Kernst. Krojač je dejal, da sta bila nočna napadala Karl Jakšič in Franc Schuster. Oba je policija aretirala. Najprej sta trdovratno zanikala napad, končno sta pa priznala, da sta pri Kernstu vlomila. Policija ju je izročila sodišču.

V Ameriko je hotel popihati s tujim denarjem.

Kolar Stevan Tabakovič iz Stare Pazove je naročil pri neki novosadski tvrdki večjo množino blaga v vrednosti 40.000 Din. Blago je prodal, denar pa vtaknil v špe. Že poprej si je pripravil potni list in vse potrebne listine za Ameriko in nekega leprega dne jo je pobrisal iz Stare Pazove. Tvrdka je prijavila poverljivo novosadski policiji, ki je za beguncem izdala tiralo.

Ubaj radi ljubosumnosti.

V selu Klijevci pri Banjaluki je zalotil seljak Vlada Zarič prijatelja Nikolo Omčikusa na sestanku s svojo ljubico. V ljubosumnosti je zagrabil Zarič nož in sunil prijatelja v prsa. Smrtno-nevarno ranjenega Omčikusa so prepeljali v bolnico, Nikolo so pa orožniki aretirali.

Strašna smrt petletnega otroka.

V Mostarju se je te dni pripetila grozna nesreča, katere žrtev je postalo petletno dete posestnika Kulidžana, Rista. Otrok je bil z mlajšo sestrico Roza sam doma. Roza je odprla peč. Rista pa je naglo pristopila in hotela vrata zapreti. Prišla pa je preblizu ognja in hipoma se ji je vnelo krilo. Nesrečni otrok je gorel kakor živa baklja. Ko je prišla njena mati domov, je našla Risto vso ožgano in nezavestno. Otroka so prepeljali v bolnico, kjer je pa v strašnih mukah umrl.

Strašen umor v Vinkovih.

V Vinkovih so te dni našli na dvorišču hiše umorjenega 66-letnega poljedelca Antona Tekmetareviča. Truplo je bilo strahovito razmesarjeno. Pri truplu je ležal velik mesarski nož, s katerim je zločinec kmeta zaklal in mu prepral trebuh. Komisija je ugotovila, da je bil Tekmetarevič ubit s pastirsko palico v hiši in da ga je morilec zavlekel na dvorišče, kjer ga je z nožem mrevaril. Umor je izvršil bivši Tekmetarevičev prijatelj Mato Čolaković, ki je bil aretiran. Mož je zločin priznal, vzroka pa ni hotel povedati.

Dopisi.

Krayn, Pa.

Ker rad prebiram dopise iz slovenskih naselbin, se tudi jaz malo oglasim. Ko baš obnavljam naročnino na list Glas Naroda, katerega prebiram že kakih 20 let zaporedoma.

Kar se dela tiče, delamo toliko, da se za silo preživimo. Oni z velikimi družinami pa moramo bolj varčevati, da se izhaja.

Delamo samo po majnah, drugega dela tako ni v tej naselbini. Imamo pa tudi svoj dom oziroma Samostojno društvo, da se večkrat snidemo na sejah ali kakšnih prireditvah, da se kolikor toliko zabavamo.

Prihodnja prireditve bo na pustno soboto zvečer, to je 1. marca in sicer maskeradna veselica. Tri najboljše maske bodo dobile nagrado in sicer 5, 3 in 2 dolarje. Zabave bo toliko, da bo vsak zadovoljen.

Morebiti nas tudi storka zima malo zapusti dotedaj. Dosedaj je bila precej huda.

Ne bom predložil zadrževal urednika, kakaj dobrega nimam za pisati, slabo naj pa ostané tam kjer je.

Končno pozdravljam vse čitatelje Glas Naroda in mu želim obilo naročnikov.

Anton Tauželj, zastopnik Glas Naroda.

BLAZNIKOVIH PRATIK — nimamo več v zalogi. Zato jih ne naročate. Knjigarna Glas Naroda.

DRUŠTVA KI NAMERA VATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Peter Zgaga

Iz Nemčije prihajajo poročila, da krožijo po raznih nemških mestih ponarejeni stodolarski bankovci. Saj pravim, taka je usoda. Nemci si niso s ponarejenimi stodolarskimi bankovci, čisto nič na boljšem, nam, ki smo v Ameriki, pa pristnih stodolarskih bankovcev manjka.

Poleg javne tehtnice sta stala dva frklina in čakala, kdaj se bo kdo prišel tehtat.

Tehtnica je bila pokvarjena, kot so skoro vse javne tehtnice, frklina sta bila pa zlobna in navihana, kot je z malimi izjemami skoro vsa današnja omlaglina.

Pa se je približala tehtnici precej obširna dama in je stopila nanjo. Med brati je tehtala najmanj stosedemdeset funtov.

Toda kazalo na tehtnici jih je pokazalo samo, stodvanajst.

Ket sem že zgoraj omenil, je bila tehtnica pokvarjena.

Fantalina sta začudeno gledala žensko, nato pa tehtnico.

Slednji je pravi prvi drugemu: — Ti, ta je pa najbrž znotraj votla.

To je rcsničen dogodek. Živeča sta prijatelja, ki sta bila neločljiva, dokler se ni prvi poročil.

Pa še potem sta si še večkrat pisarila.

Poročeni sta je nabavil karo in pisal prijatelju:

— No, zdaj, ko imam karo, te bom že enkrat obiskal. Veš, je stara, second-hand kara na štiri cilindre, toda glavna stvar je, da rona. No, se bova že enkrat oglasila.

In res je prihodnje nedeljo ustavlil pred samčevim stanovanjem star avtomobil, iz katere je stopil njegov prijatelj s svojo ženo.

Pečlar jima je prihitel nasproti in ves vesel začel stiskati roko prijatelju.

— No, — je rekel zakonec — to je torej tista mašina, o kateri sem ti pisal, ko sem se poročil. Je sicer second-hand, pa upam da bo še za par let.

Prijatelj se je pa priklonil, podal njegovi ženi roko in rekel:

— Me veseli, da vas poznam cenjena gospa.

Zakoni so srečni in nesrečni, zavidanja vredni in pa narobe.

In tako se je zgodilo, da se je rojak poročil z lepo mlado ženko, kateri je vse drugo rojilo po glavi, edincle delu se je izogibala, edincle delo ji je smudelo.

Njen mož je prve dni vse potrpel, saj veš, draga rojakinja, kako zna mož prve dni vse potrpeti, nazadnje se je pa polagoma vsega naveličal in se je začel pritoževati svojim prijateljem:

— Saj nič ne rečem, da ni dobra ženica, in rad jo imam, samo premalo gospodinjstva se mi zdi. Niti mojega perila ne opere. To mi ne ugaja.

— Veš kaj — inu je svetoval prijatelj, ki je imel morda nekoliko izkušenj — zgrda ne boš nič opravi. Zlepa se pa da pri ženski vse doseči. Veš kaj, osramotiti jo moraš, tako moraš napraviti, da se bo sramovala svoje lenobe. Če ona noče prati, pa sam začni. In ko te bo videla, kako pereš in se trudiš, se bosta vzbudila v nji vest in kesanje.

Rojak je bil vesel dobrega sveta in se je spravil nekega večera k wash tubu.

— Kaj pa delaš? — ga je začudeno vprašala.

— I, nič malo čunj bom opral, — ji je odvrnil s kišlim smehom.

— Oh, kako si dober, kako si priden, — je zagostolela, ga poljubila in objela.

Nato je pa odšla v spalnico, se vrnila z velikim zavojem ter ga vrgla v wash tub rekoč:

— Ker si tako priden in dober, da svoje pereš, pa še moje operi.

Le dobro me poslušaj, le dobro si zapomni, rojak:

— Če se ženska sama noče zbrihtati, je tudi ti ne boš zbrihtal, magari da se desetkrat zaporedoma na glavo postaviš.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOZE STER:

V KAVARNI

Sedeli smo v kavarni štirje in smo molčali v težkem molku, dasi smo imeli med seboj tovariša, ki je bil pravkar prišel iz laškega ujetništva. Že davno smo mislili o njem da je mrtev, to je, da je padel na vojni. Njegova prisotnost nam je bila ljuba, vendar kljub temu nismo mogli prestopiti blodnega kroga svojih razmišljanj valed neprestane- ga neprostoovoljnega zaposlenja s saboj.

Misliti si je pa vendar prijetno okolje: dolga svetla dvorana, razsvetljeni po stotinah luči; mizice in ob njih družbe gospodov in dam, sedelih na udobnih stoli; mišice s ramei, čitajočimi iz dnevnikov ali listajočimi ilustrirane liste; studen- tov v razgovoru. Dvorana polna tobakovskega dima in kavarniškega vonja, mešanega z vonji vseh sob vse Ljubljane. Nemirnost in neure- jenost mojih čustev, tavajočih sam bog ve kje; pozna ura preko enajstih.

Po zaslug ne vem, katerega iz naše družbe smo prestopili bolni, vse zatopljeni molki in zašli na čuden razgovor o različnih vrstah sme- ha, smeh iz veselja, komičnih polo- žajev, smeh iz vzroka, iz histerije, neumnosti, strahu in strahopetno- sti, smeh v šoli in cerkvi zaradi res- nobe kraja, smeh iz obupa in za- ničljivosti, zasramovanja.

Franc Cerar se je odkasiljal in je rekel: "Ko sem bil v peti šoli, sem se sprjeljelji z visokoočcem, zelo dobrih in razumnih. Postal je moj mentor in zdel se mi je večja osebnost kot vsi profesorji skupaj, kar sem jih do tedaj poznal. Začel je vplivati name z veliko silo in jaz sem se z veseljem in naslado pre- pustil dobrodetnosti njegove osebnosti. Sprehod z njim so bili poučni in zanimivi, z njim se je začela moja mladost, ki se je zdaj prav rad spominjam, in ki bi je ne smel ni- kadar zatajiti. (Še zdaj mislim, da se mora začeti mladost s prijatelj- stvom in en ko z dekletom). Ko je bil v vojni vpočlekan, sva si dopisova- la, in njegova pisma sem tedaj pričakoval. Šel sem na vrt v svoj šotorček ali na druge moje lepe in po- svečene prostorčke in sem pazljivo s drhtnjem prebral vsako besedo. — Moč in radost sta žarela iz pisma. Ko je spoznal svoje dekle, sem se veselil tudi njegovega razmerja, ker sem mislil, da bo blaženstvo te- ga razmerja gibal moji hrepenen- ja polno dušo. On meni in sedaj je bil že odločen. Neki večer ga nar- poročnik, ki je bil poveljnik čete, po- kliče k sebi. Vrne se s poveljem, da mora podoči na patruljo. Prišel je k meni in mi stisnil roko, se po- nosno nasmehnil in vedel sem, ka- k namerava. Vzel je dva moža, moža sta zaklela in preden so odšli, sta se prekrizala in začeli so se plaziti iz rova. V začetku je bilo čuti kak udarec s puško ob kamen, toda sčasoma je vse utihnilo. Italijani so začeli streljati, kratko in nervozno. Ves dan ni bilo ne duha ne sluha o patrulji. Drugo noč sta se moža vrnila, toda korporal se ni vrnil. Pravila sta, da je bil korporal da- lec pred njima, ko so začeli strelja- ti Italijani. Klicala sta ga, pa se ni oglasil, drugi dan sta pa čepela

vard umrl v vojaški bolnici v Gradcu. V skopih besedah je bilo toliko muke (pozneje sem čutil to), a tedaj, ko preberem kartlo, se na- smejem na ves glas, razkošno in razuzdano. Moj sobni tovariš, do- ber in prisrčen fant, tudi enoletnik, priteče in me vpraša: "Kaj pa je?!" "Moj prijatelj je umrl!" "Zakaj se pa potem smeješ?" "Tišlar je umrl." "Kdo?" "No Tišlar, moj prijatelj." Pozneje sem si razlagal ta smeh. V smehu se je razodel ves onemo- gli upor proti usodi, ker se je ne- kaj odobrega in lepega nasilno por- to v meni. Še zdaj prebiram vsa- si njegova pisma s svetlim občut- kom in težko mi je.

Solar se je narahlo nasmehnil, pogledal toplo in čez minuto molka pripovedoval:

"No, jaz sem pa v Tirolih v strel- skih jarkih nekaj takega doživel, preden sem bil ujet. In prav to, ka- ko sem bil ujet, hočem povedati, ker je bil to najbolj pretresljiv do- godek v mojem življenju. V jarkih ali prav za prav pri naši četi nisem imel boljsega tovariša kot je bil ne- ki enoletnik koprak. Čeh. Razgo- varjala sva se, stisnjena v kakem kotu, še ni bilo važnejšega posla, to je, če nas Italijani, ki so bili od- nas oddaljeni kakih tisoč metrov, niso nadlegovali. Navadila sva se v tej puščavi drug drugega tako, da sva vedno čela skupaj. Bil je čeden fant, abituriert, in je dobival pisma od dekleta. Vedno so se mu takrat smejele oči. Zraven je bil pa smrtni sovražnik Avstrije za vsako ceno. Ta nevarni predmet našega razgovora sva obravnavala večkrat jaz plašno, on trdno, in odločno ali raje zagriženo. Sita sva bila te- ga čepanja v jarkih, v smradu, v surovosti vojne za ne vem kako do- movino. On je imel že jasen pojem o svoji Češki, jaz sem pa taval v mreži predsodkov, obupa in nejas- nih ciljev. Toda scasoma sem pa se uverjal, da je prvi korak po- beg, slabše mi ne more biti. Obot- avljal sem se, Slovencu pri četi je bilo nemogoče o tem govoriti. Ra- zen kletvin in godrnjanja in kvant ni bilo ničesar slišati iz njihovih ust. Jaz bi pričakoval kakoga bo- drilnega dejanja, toda korporal je bil že odločen. Neki večer ga nar- poročnik, ki je bil poveljnik čete, po- kliče k sebi. Vrne se s poveljem, da mora podoči na patruljo. Prišel je k meni in mi stisnil roko, se po- nosno nasmehnil in vedel sem, ka- k namerava. Vzel je dva moža, moža sta zaklela in preden so odšli, sta se prekrizala in začeli so se plaziti iz rova. V začetku je bilo čuti kak udarec s puško ob kamen, toda sčasoma je vse utihnilo. Italijani so začeli streljati, kratko in nervozno. Ves dan ni bilo ne duha ne sluha o patrulji. Drugo noč sta se moža vrnila, toda korporal se ni vrnil. Pravila sta, da je bil korporal da- lec pred njima, ko so začeli strelja- ti Italijani. Klicala sta ga, pa se ni oglasil, drugi dan sta pa čepela

za kamenj, ker se nisto upala vrniti brez korporala. Poveljnik ga je zaznamoval za izgubljenega. Jaz sem se na tihem smejal in si re- kel: "On je najbrž v Italiji."

Čez dva dni dobim povelje jaz in vzamem si dva moža. Toda noč ni bila kratkocasnica. Vsak čas so pričakovali, da bo nevihta. Utrinjal- lo se je iz nebes in peklnska pot je tako patrulja. Vojska sta se o- botavljala: "Malo še počakamo, vsaj deset minut še, vsaj pet mi- nut." Končno sta se prekrizala in odšli smo v noč. Kadar se je zabl- skalo, smo obstali nepremično, pozneje nas je obdala še strašnej- ša tema. No, potem pa naprej. — "Hudič, to je noč." "Sam hudič nas vlačil na tako pot." Že večkrat sem prešel mejo svojega smrtnega strahu in še prav peklnsko prijetno mi je bilo tedaj. Nič več vprašanj: kaj bo? Zakaj je tako, ali bom živ o- stal. Gibal sem se kot krvoločna zver, ki je opazila žrtev. Večkrat se je zabliskalo, obležali smo kakor ubiti. Grom je udarjal, tudi ploha je bila in večkrat smo zašli v lužo, da se je mrzlo blato prijemale ob- leke. Moj namen ali vsaj namen po- veljnika je bil, da bi prisluškovali blizu italijanskih strelskih jarkov, kaj Italijani nameravajo; moj nam- en pa je bil, ogniti se vsaki prilo- žnosti, da bi se še kdaj izpostav- ljaj na taki potulji. Vojska sta o- stajala za menoj za deset korakov. Ko se tako plazim, se naslonim na ne- kaj mehkega in otipujem blago. Na mah spoznam, da sem zadel v mrliča. Segam naprej z roko in sežem naravnost v drobovje, meh- ko, umazano in lepljivo. To je bilo človeško drobovje. Zagrohotam se nekako — eee — in utresam z roke smrdljivo lepilo. Svojega stanja du- še ne morem opredeliti. Ob tistem času je šinila preko neba osleplja- joča luč bliska in spoznal sem svojega tovariša Čeha, ki je izgril pred dvema dnevo. Oči je imel zaprte, kape ni imel več in drobov- je in kri sta bila raztresena okoli njega. Režal sem se ne več člove- ško, groza in gnus sta mi zvela vs- možnost zavestnega dejanja in mi- ljenja. Obrisal sem si ob hlače smradljivo kri in lezel po vseh šti- rih naprej in prilzelem sem do ita- lijanskih jarkov. Deset minut po- zneje sem bil ujet, še sedaj ne mo- rem razumeti, kaj se je tedaj zgo- dil z menoj.

ZANIMIV RODBINSKI

SPOR

Otroci navadno radi jedo in ne- kateri so neprestano lačni. Rodbi- ne, kjer je mnogo otrok in malo denarja pač niso vesele, da otroški želodeček tako pridno melje, boga- tim roditeljem je pa otroški apetit v zabavo in veselje. Tudi najsiro- mašnejši roditelji potrpe in si raje- raje odtrgajo od ust, kakor da bi godrnjali, če otrokom jed dobro tekne. V New Yorku je pa nastal hud prepir zaradi otrok, ki so ho- teli biti prvi pri obedu.

Rodbina Smith šteje 26 članov. 13 otrok je imela Smithova žena od prvega moža, 11 jih je pa prive- del mož v zakon tako, da jih ima- ta skupaj 24. Ker imata tesno sta- novanje, premajhno mizo, in pre- malo krožnikov, vilic in nožev, je nastal prepir, kateri otroci naj pr- vi obedujejo, moževi ali ženini. — Mož je trdil, da služi denar on in da imajo prednost njegovi otroci. Žena je pa ugovarjala, da kuha ona da ima ona največ zaslug za obed in da morajo njeni otroci prvi je- sti. Otroci so se stegli in v pretep sta posegla tudi roditelja. Kost krompirja in razbitih krožnikov so leteli na vse strani. Prepri in pre- tepti so se ponavljali tako, da je postalo zakonsko življenje nezno- so. Slednjič sta roditelja uvidela, da ne moreta več živeti skupaj in sklenila sta ločiti se. Zadeva je pri- šla pred sodišče, kjer ho otroci sod- niku pokazali, kako se doma bore za prvenstvo pri mizi. Sodnik je spoznal, da res ni drugega izhoda in je zakonca ločil.

ANGLEŽI O JUGOSLAVIJI

"The Economist" je objavil na- slednji članek: Razdelitev kralje- vine Jugoslavije na devet upravnih enot predstavlja vsekakor najvaž- nejši konstruktivni doprinos seda- njega režima k rešitvi gospodarske- ga in političnega problema v dr- žavi. Pokrajine so dobile znaten delež v upravi s široko gospodarsko in fiskalno avtonomijo. Bani imajo pravico, da imenujejo vse uradnike razen najvišjih. Državne finance, vojska in mornica ter imenovanje višjih uradnikov spada v področje osrednje vlade. Važnost tega ukre- pa je v tem, da pomeni decentrali- zacijo vseh najvažnejših državnih poslov, kar se popolnoma strinja z zahtevami liberalnih politikov. Iz- prememba imena države je bila sprejeta s splošnim zadovoljstvom. Novi bani so prevzeli svoje dolžno- sti in izpremenjeni državni aparat mora popolnoma funkcionirati že od početka novega leta. Trgovina se je znatno ojačila po dobri lani- ski žetvi. Izvoz meseca avgusta je dosegel največjo povojno številko, presegajočo milijardo dinarjev. Defi- ciet zunanje trgovine, ki je znašal ob koncu julija 724 milijonov di- narjev. Ako se upošteva intenzivni izvoz, se more upati, da se bo to le- to končalo po treh pasivnih letih s suficitom v dobro trgovine. Trgo- vina se bo še bolj ojačila, ako bodo jugoslovenski trgovci pristali na ma- žarski predlog k sodelovanju z Madžarsko in Rumunijo v svrhu organizacije skupnega izvoza go- tovih proizvodov iz vseh treh drž- zav. Zaenkrat obstoje v Jugoslavi- ji težkoce zaradi pomanjkanja ele- vatorjev v velikih žitnih skladiščih. Treba pa je razen tega omeniti, da je Jugoslavija sklenila trgovinsko pogodbo s Španijo, kar bo pospešilo jugoslovenski izvoz lesa v to drž- avo, v katero se je doslej vršil pre- ko Italije. Zelo značilno za razmere v Jugoslaviji je to da je prišel tuji kapital prihajati v državo v velik- em razmerju. Po osnovanju druž- be "Trepča" (Selection Trust Co.) so se osnovala nova podjetja. No- vo brdo, Janjevo in Zletovo, vsako s kapitalom po 100.000 funtov šter- lingov. Ti rudniki vsebujejo v glav- nem svinec in cink ter imajo tudi manjše količine srebra. Slični so rudniki v Srebrnici v Bosni. Velik izvoz s dotokom tujega kapitala je dovedel do velikega nakopičenja denarja. Narodna banka ima dнес okoli 1400 milijonov dinarjev ži- rovnih in drugih vlog, kar je rekord po vojni. Nadaljni priliv denarja se pričakuje z zaključitvijo kratkoroč- nega posojila monopolne uprave za odkup tobaka, razen tega pa i- ma Blairova družba izvršiti še iz- plačilo dela celokupnega iznosa po- sojila za zgraditev jadranske žele- znice.

Že sedaj se govori o možnosti zmanjšanja obrestne mere, za kar je prvi korak že podvela Državna

hipotekarna banka, ki je zmanjša- la obrestno mero od 9% na 8%. Dr- žavni papirji se čvrsto drže in se neprestano dvigajo. V času dveh mesecev so obligacije za vojno od- škodnino poskočile od 406 Din na 437 Din in dajejo torej samo 6% dočim ostala državna posojila vzdr- žujejo svoj kurz. Čeprav so bili ku- poni izplačani pred dvema mesece- ma. Ti papirji donosajo danes 7.5% in 8.5%. Čeprav je preveč pozno za grajenje, se mora pričakovati, da bo tudi v tem pogledu postalo ži- vahnejše splošni dejstvo, da so cene stanovanj padle.

DIJAMANTI V NOJEVEM

ZELODCU

Bivša nemška kolonija v jugoza- padni Afriki je znana kot pokra- jina, kjer je največ dijamantov. Mnoga dijamantna polja se niso raziskana in zato ni čuda, da je jugozapadna Afrika še vedno ob- ljubena dežela, kamor romajo ljud- je iz vseh krajev sveta, da bi z di- jamanti obogateli. Zgodne čase so pa našli domačini in tuji nov bo- kat vir dijamantov in sicer v noje- vem drobovju. Lov na noje je naj- bolj razširjen po prostorni stepi Kalahari, kamor zahajajo tuji in domačini in kjer je največ nojev. Nedavno je ustretil v stepi Kalah- hari neki lovec dva divja noja in ko je trebil drobovje, je našel v že- lodcih cel zaklad. V želodcu enega noja, je bilo 53 belih kamenčkov. V želodcu drugega pa 17. To so bili sami dragoceni dijamanti.

Seveda je bilo to le srečno nak- ljučje, kajti sicer se divji noj ne- ceni več posebno visoko. Odkar je prišlo nojevo perje iz mode, je pad- la tudi vrednost nojev. Po perju divjih nojev sploh nikoli ni bilo po- vpraševanja, ker je razcefrano in oguljeno, kajti noji begajo po gr- movju med trnjem in se valjajo po blatu tako, da njihovo perje ne pride v poštev. Drago je bilo prej- šnje čase perje udomačenih nojev, pa še to je izgubilo večji del vred- nosti in od l. 1912 je reja nojev v južni Afriki močno nazadovala. Do predlanskega leta so se pojavile po- pečenihi pustinja velike jate div- jih nojev, zdaj je pa njihove pro- stosti konec, kajti država je zased- la pustinje kot dijamantna polja. Nojev želodec potrebuje menda kamenčke za prebavo, kakor jih potrebujejo kokoši in vodne ptice. Naravni nagon sili noje, da iščejo po tleh samo gladke in blesteče ka- menčke. Tako pridejo dijamanti v nojevo drobovje, ko so iskale dija- mantov zasledili dijamantna polja v deželi Namaqua, so pregnali no- je in drugo zverjad v druge južno- afriške pokrajine. Velike jate pla- hih nojev so se napotile čez reko Oranje v južnoafriške pustinje, kjer so se noji zelo razširili. Domačini so pa kmalu spoznali, da jim pri- našajo noji poleg perja in mesa še drugo korist. V nojevih želodcih najdene bele kamenčke so kazali evropskim trgovcem in ti so bili ta- ko navdušeni, da se je takoj raz- vila živahna trgovina. Evropski tr- govci so bele kamenčke kupovali ali pa so dajali domačinom za nje bla- go. Videč, koliko korist jim prinaša- jo, so začeli domačini noje loviti sistematično. Zgodne čase se so jih tako intenzivno lovili, da so se za- čeli noji vedno bolj umikati proti severu. V nekaterih pokrajinah no-jev sploh ni več. Noji so postali scasoma tako boječji, da jim tudi izkušeni lovci večinoma ne morejo do živoga.

Pa tudi druge ptice rade zobje- jo dijamante, da si olajšajo preba- vo. Neki lovec je našel nedavno v južni Afriki v golši jerebice dva di- jamanta in eden je tehtal cel ka- krat. Ptice iščejo in pobirajo dija- mante, ker so rtdi, ljudi pa mika njihova lepota.

CENA
DR. KERMOVEGA BERILA
JE ZNIZANA
Angleško-slovensko
Berilo
(ENGLISH SLOVENE READER)
Stane samo
92.—
narodite ga pri
KNJIGARNI 'GLAS NARODA'
216 West 18 Street
New York City

GROZODEJSTVA V INDIJI

V srednjem veku se govori in pi- še, da je bilo leglo krutosti in tep- tanja najemtarnejših človeških pravice. Če hočemo označiti to ali- ono kazen za barbarsko in kruto, jo nazovemo srednjeveško. Pri tem mislimo na inkvizicijo, sežiganje na grmadi, zazidavanje živih in druge načine mučenja. Krvniki inkvizi- cij se bili sicer najdljivi in njihove žrtve so umirale v strašnih mu- kah, toda s Kitajci bi se ne mogli primerjati. Kitajci so pravi moš- tru v krutosti in mučenju. Šele zadnjih 20 let se je tudi Kitajcem srce nekoliko omehalo. Pač pa so ljudje v drugi azijski deželi, v In- diji, znani po svoji velik kulturni gledi usmiljenja, še 1000 let za na- mi. Dežela nirvana in Buddha, de- žela lotosov in svobode, dežela Ra- bindranata Tagore in Mahatma Ghandija je obnem dežela največ- je krutosti naravnost neverjetne. Posebno kruto kaznujejo nezveste- žene in ljubice. Tak primer je dvi- gnil nedavno na roge vso Kalkuto, tako da so morale poseči vmes celo angleške oblasti, ki se navadno za- take reči ne zmenijo.

Maharadža Hari Singh, lastnik najlepših rubinov sveta — mož ima svečano obleko iz samih rubinov — se je zaljubil med posetom svetega mesta Benares v lepo pisalko sve- tišča. Ljudje so govorili, da ga je začarala z mističnim plesom, kate- raga je dovoljeno plesati samo pred knezi in svečeniki. Hari Singh je kupil plesalko za 200.000 rupij in prepeljal jo je v svojo palačo, kjer ji je prpraval razkošno stanovanje. Nji na ljubo je zanemarjal vse dr- gue favoritte. Toda ona ga ni ljubi- la. Zaljublja se je v mladega In- dijca iz maharadžine telesne stra- že. Mladenič se je tako ogrel za njo, da je pozabil celo na smrt, ki mu je grozila. Pošiljal je lepi ple- salski ljubavna pisma in večer za večerom je hodil prepevat pod nje- na okna. Končno se je podoknic naveličal, zlezal je na streho palače in se spulil po vrvi k svoji ljubici. Tako sta se sestajala in ljubila večer za večerom.

Nekega večera je pa presenetil zaljubljenca maharadža in bil je tako ogorčen, da je dal vojaka ta- koj obglaviti. Potem je začel raz- mišljati o smrti svoje nezveste lju- bice, katero je hotel kaznovati ta- ko, da bi nobene več ne nikalo iz- neveriti se mu. Mož je dobro pu- znal angleško literaturo in med drugim je čital tudi novelo E. A. Poea "The Pit and the Pendu- lum" (Vodnjak in nihalo). Odločil se je za smrt, opisano v omenjeni noveli. Sklical je ves dvor in dal privezati svojo nezvesto ljubico na tla tako, da je bila obrnjena v obrazom navgor. Na njegovo zna- menje je začelo nihati ogromno ni- halo, pritrjeno na stropu. Na koncu nihala je bil privezan velik oster no- ž. Dolgo je trajalo, predno so gle- dalcii opazili, da se nihalo počasi spušča in bliža telesu na smrt ob- sojene plesalke. Celu uro je morala nesrečna plesalka gledati, kako ji nihalo nož nad obrazom. Slednjič ji je zadal nož prvo rano. Bolesnost je zakričala in se začelo zvijati. Nož se je drugič zasadil v njeno telo in tedaj je začela mlo prostiti, naj ji maharadža priznase. Toda vse je bilo zaman. Cele ure se je v straš- nih bolečinah zvijala, preden jo je nož do smrti razrezal. In ves ta čas so pevci prepevali ljubavne pesmi, maharadža je pa objemal in pol- ljubal druge ljubice.

Ta primer pa še ni najbrutalnej- ši. Slavni sultan iz Indore Tippet Sahib je dal zašiti nezvesto ženo v vrečo z divjo mačko in strupeno kačo. Neki drugi maharadža je pri- vezal svojo nezvesto ljubico leo- pardu za rep. Zver nesrečne žrtve ni mogla takoj usmrtiti, temveč jo je počasi raztrgala.

V Indiji pa poznajo še drug način mučenja, ki prekaša po krutosti še tako bujno fantazijo srednjeve- skih inkvizitorjev. Na telo žrtve pri- trdijo v višini žleodca četrdesetko- škatico, katere odprtina je obrnje- na k telesu. V škatlico zapro pod- gano. Ko polože na škatlico žareče ogelje, postane zrak v nji neznošen in podgana skuša iti. Odprta ji je pa edina pot, namreč skozi žrtev. In tako pregrize podgana človeku trehul in zleze na hrbtu iz njega. To lahko traja več ur, kajti podga- na mora pregrizti kožo, čreva in večkrat tudi kosti.

Nehote se vsiljuje vprašanje, za- kaj ne prepreči teh grozodejstev Anglija, ki ima v Indiji glavno bese- do? Čudno se sliši, a vendar je res, da Angleži nebejo nastopili proti vsemogočnim indijskim mogotcem kajti če bi prišli z njimi v konflikt bi imeli proti sebi vse domačine. — Pozabiti ne smemo tudi, da je po- ložaj ženske v orientalskih deželah bistveno drugačen od položaja naših žensk. Orientalec si ne more misliti, da ima ženska tudi voljo in dušo. Kakor srednjeveškemu mo- škemu, tako je tudi niemu ženska samo stvar, katero kupi, obrabi in proda ali pa vrže proč. Zato žensk v Indiji sploh ne vzgajajo, temveč jih celo življenje samo zapirajo. V zgodnji mladosti jih zapirajo v de- kliske sobe, pozneje pa v hareme.

IZMENJANI KOSSUTH

Lansko leto so odkrili v New Yorku spomenik madžarskemu na- rodnemu junaku Kossuthu, kar so izkoristili budimpeštanski oficelni kregi za obsežno propagandno ak- cijo v prid reviziji trianonske po- godbe. Nad 100 madžarskih parla- mentarcev in politikov je tedaj obiskalo New York. Kmalu po od- kritju spomenika pa so ugotovili, da je iz teko slabega materiala, da bo v kratkem razpadel. Na to so se začele širiti tudi čudne vesti o gospodarsenju z denarjem, ki ga je bila budimpeštanska vlada name- nila za spomenik. Takšne vesti niso hotele prenehati in skandal je po- stajal vedno večji. Sedaj pa se je vlada vendarle ustrašila blamaže in kakor poročajo iz Amerike, je dala v Budimpešti izdelati nov Kos- suthov spomenik, natančen posne- tek po starem, odposlala ga je v New York in v neki decemberski noči so ga postavili na njegovo me- sto. Vendar je imela madžarska vlada zopet smolo. Menila je, da se bo vsa zadeva izvršila tajno. Bistre oči pa so opazile njeno početje in sedaj pišejo po vsem svetu o aferi s Kossuthovim spomenikom se bolj porogljivo nego prej.

BREZPLAČNI POUK.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se žele nauči- ti angleški in hočejo postati državljani Združenih držav. Oglasite se za pojasnila v ljudski šoli št. 27, East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12., soba št. 308, ali pa v ponedeljek in sredo ob 3. do 5., so- ba 413.

Naročite
SLOVENSKO-AMERIKANSKI
KOLEDAR
za leto 1930
ki je letos izredno zanimiv.

POŠLJEMO VAM GA POŠTNE PROSTO ZA
50c

KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 West 18 Street
New York, N. Y.

Mali Oglasi
imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Najdenka.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ljuba sladka sestrica, ali živiš še sploh? Ali ti tako dobro uga-
ja pri svojih prijateljih, da nisi našla še nobenega časa za par vr-
ste? Mati je zelo vznemirjena. Misli namreč, da si zopet bolna. Do-
bil amo od tebe kratko sporočilo, da si srečno dospela v Draždane, a
ničesar več! Vzemi si, prosim te, precej časa, da obširno pišeš ter nam
istočasno sporoči, kdaj se nameravaš vrniti. Božič je preč durmi in
treba je vse mogoče pripraviti...

Presenečeni so se vsi trije spogledali.
— To je zelo čudno, — je rekel grof, — kaj naj si mislim pri tem?
Sam sem vendar spravil Ebbo na železnico, Inga...

— In posadil v pravi vlak, papa!
— In vendar ni prišla domov!
— Papa, morala je izstopiti na poti in bojim se, da si je storila
kaj zlega v svojem obupu!

Ali je Inga čitala potrdilo svojih bojazni na reanem obrazu očeta?
Zgubila je vsa samozavest ter se pričela jokati, kar se je zgodilo
le redko.

— Ebba, — draga Ebba!... Popolnoma v ozadju svojih misli pa je
nadaljevala:

— Kristel, kaj bo rekel on, če izve, da smo tako slabo varovali nje-
govo ljubljeno sestrico?

— Na vsak način, skrajno fatalna stvar! — se je oglasila grofica,
kateri se je Inga smilila. — Kaj storiti? Ali bi telefonirali Hanno-ju?

— Nikakega pomena bi ne imelo! Iskati moramo Ebbo! Vsaka ura
je dragocena! Učitelj Lenc mora vendar izvedeti, da ni Ebbe že davno
pri nas! Razmišljala je nekaj časa.

— Najboljše je, če se takoj jutri odpeljem v Reinshagen! Povedati
je lažje kot pisati. Kako pa doprinesiti gospej Lenc? Vsa iz sebe bo takoj!

— Zadovoljen sem s tem, kar je rekla Inga! — je pripomnil grof,
— vendar pa ne bo ona vzela stvari v roke, temveč jaz sam. To je mo-
ja dolžnost! Takoj jutri zjutraj se odpeljem v Ingo v Reinshagen. Tam
komo našli Ebbo! Človek se ne more tako lahko izgubiti!

Grof je postal zelo resen. Usoda Ebbe mu je povzročala resne
skrbli.

Ebbe ni obsojal, čeprav jo je pokaral, ker je v svoji neizkušenosti
preveč zaupala Hanno-ju. Povsem razumljivo pa se je mu je zdelo, da
se je njegov sin zaljubil v krasno deklico! Neodpustljivo pa je bilo,
da je pričel ljubimkovati z Ebbo in če bi bilo to ljubimkovanje že ne-
določno! Resnejših odnošajev med Ebbo in Hannom ni nikdar zvel v
pretres. Hanno je bil preangel, a nepošten ni bil! Ebba, kot prijateljica
sestre, mu je morala biti sveta!

Tudi z ostrim nastopom žene napram Ebbo ni bil prav nič zado-
voljen! Morala je enostavno ignorirati anonimno pismo, ki je prile-
telo par dni po prihodu Ebbe v hišo. Mesto tega pa je obljubil govoriti
s sinom ter ga prositi, naj pojasni vso stvar!

Mesto tega pa je njegova žena zgrabila nič hudega slutečo Ebbo
za govor ter pojasnila nič zlega sluteči deklici, da nima ljubica nje-
nega sina nikakega mesta v njeni hiši!

Ali je mogoče to dovedlo mlado in nedoločno deklico do obupnega
koraka?

V svojem prvem razburjenju je nastopila, ne da bi čakala, dokler
ne pride domov ter poslušal njegov svet, — in nesreča je bila tukaj!
Njegova dolžnost je bila popraviti, kar je bilo še mogoče popra-
viti!

Grofu ni bila v vsem življenju nobena stvar tako težka kot ta vož-
nja v Reinshagen. Vedel je, kako strastno so učiteljevi oboževali svojo
Ebbo! Kako bodo sprejeli njegovo obvestilo?

Kdo ve, kje se skriva morda preplašena in osramočena deklica?
Kar se je bala Inga, je bilo pač izključeno. Že davno bi izvedeli tako
zgodbo!

Njega pa je prizadela vsa stvar zelo močno. Ljubil je kot hčerko
to plavalas in lepo Ebbo! In vszoko je tudi ocnil učitelja ter njegovo
ženo!

Zrasli sta skupaj v isti vasi ter se udeležili medsebojno veselja in
trpljenja v družini!

Kakšni žalostni božični prazniki bodo postali to!

— Ali ni še prišel oče?

Hanno Reinshagen je postajal dejanski nestrpen in nemiren kot še
nikdar ne v svojem življenju.

Vedno je letal k oknu velike stanovanjske sobe, odkoder je bilo
mogoče videti po vsej deželni cesti, prav do vasi.

In Ebba, ta neumna deklica!
Lepo stvar je napravila s svojim brezumnim begom!

Če bi mogel sedaj prijti anonimnega pisca! Mrzla jeza ga je
zgrabila, — a nikake neresnice ni pisal in sodišča bi ne mogla ukreniti
ničesar proti njemu.

Prava sreča je bila, da je bil stari gospod nekoliko pameten ter ga
ni mučil ne primernimi očitki. — Govoril je kot mož proti možu, ki ni
rad pustil lepih ženski ustnic nepoljubljene!

— Častna beseda, — ničesar več se ni pripetilo med njima! In
ravno Ebba, Lenee bi ne smela nikdar biti. Kaj pa je mogel za to, da se
je na smrt zaljubil v lepo deklico? In še bolj sedaj, ko je naravnost
gineval od skrbi in strahu zanjo!

Sveta nebesa!
Razmišljal si je svoje goste, svetle lase. Čedne govornice bodo nasta-
le, — če je skočila Ebba Lenc v vode. Vse mogoče stvari je slišal vsu-
hvatati in o mogočem se boji kot pa o nemogočem...

Kje neki se mudi deklica?

V sedanjih časih je človeku skrajno težko izginiti brez sledu, —
a če ne bo jutri tukaj, se je naravnost odprla zemlja ter jo pogotnila!
Demov bi prav gotovo našla, kadar bi porabila svoj denar, — kajti s
tem se je tolažil njegov razum, ki je bil obrnjen na praktične stvari!

In nato, gospodična Avgusta! Ta ga je še bolj spravila iz ravnotež-
ja s svojim jokom in tarmanjem! Domnevala je namreč, da se mudi
Ebba pri kontesi v Draždanih, a ona ni bila niti tam. — Gotovo so jo
ukradli cigani!

Konečno jo je nahrulil. Zanj je bil to dokaz njegove skrbi za pri-
ateljico Ebbo.

Videl je prihapato očeta z Ingo.

Pojavili sta se dve majhni, črni točki, ki sta se odbijali od zasne-
žene površine zemlje. Prihajali sta bližje in bližje. Konečno sta vsto-
pili v hišo in na obrazih obeh je bilo opaziti veliko skrb za Ebbo.

— Še nikakih poročil od Ebbe? — je vprašal Hanno na hitro.

Oba sta zmajala s glavo. Tiho in z globokim vzdihom je sedla In-
ga na stol. Njen ljubek obrazček je nosil znake velikega trpljenja.

Bila sta najprvo v župnišču. S pastorjem sta se pogovorila o vsem
ter ga proсила, naj prizanesljivo obvesti stariše Ebbe, da je neznan-
kam izgubila.

Z njim sta nato odšla v učiteljevo hišo. Ura tamkaj ne bo nikdar
prišla iz spominna grofa in njegove hčerke!

Kakšne doživljaje sta morala tam preživeti! Popolnoma potrta je
bila gospe Lenc.

Glas se je tresel grofu in Ingi in ihtela sta naglas!

"Nas in Rusov je stošdeset milijonov,"
je rekel Črnogorec, ko je hotel povečati svoj
narod. Vseh Slovanov skupaj je dosti več kot
stošdeset milijonov. Podrobnosti o tem lah-
ko čitate v članku "Družina slovanskih narod-
ov", ki je izšel v Slovensko-Amerikanskem
Koledarju za leto 1930. Stane 50 centov. —
Knjigarna "Glas Naroda", 216 W. 18 Street,
New York, N. Y.

Hanno je povesil oči, ko je poslušal poročilo grofa. On dejanski ni
mogel ničesar storiti. Trmoglavje je rekel:

— Ne morem izpremeniti tega, oče! Bolj pritajeno pa je dostavil:
Kajti tudi jaz imam zelo rad Ebbo, čeprav vem to šele od danes! In
če bi ne bilo skrivnosti njenega izvora, bi jo vzel za svojo ženo, z vašim
dovoljenjem ali pa brez njega! Tako pa vem, kaj sem dolžan našemu
imenu!

— To bi moral že preje premisliti, moj sin ter bi ne smel motiti
srčnega miru Ebbe. Vseled tega pade večji del krivde na nas!

Hanno je napravil nestrpno kretanje.

— Prosim te, nikakih očitkov, oče! Predvsem moramo sedaj misliti
na to, da zopet dobimo Ebbo! Jaz mislim, da bi se dobremu detektivu
to gotovo posrečilo!

Inga je nalahno jokala predse. To je bilo njeno prvo pretresenje,
ki je prišlo v njeno solčno in brezskrbno življenje. Vse to jo je straš-
no poparilo. Pred seboj je videla žalostne oči Kristela, čeprav se je še
vedno hrabro držala z ozirom na svojega očeta.

(Dalje prihodnjič.)

NEMEC V FRANCOŠKI LEGIJI

Nemški državljani Gies je bil ne-
davno obojen zaradi veleizdaje
na 5 let težke ječe. Ničnostna pri-
tožba je bila zavrnjena in zdaj se
zanimajo za nenavadno obsodbo vo-
jaškega sodišča vsa javnost. Leta
1910 je vstopil Gies prostovoljno v
francoško tujsko legijo, iz katere
je skušal večkrat pobegniti, pa se
mu ni posrečilo. Pozneje pa se je
privrnil in postal je dober vojak.
Udeležil se je vojne v Maroku in tu-
di v Indokino so ga poslali. Začet-
kom 1918 so ga odpustili iz tujske
legije in hotel se je vrniti domov,
toda v Marsellu je bil kot nemški
državljan aretiran in interniran.
Življenje v taborišču interniran-
cev mu pa ni ugajalo in ker si ni
mogel pomagati drugače, je ponov-
no vstopil v tujsko legijo.

Uređežl se je bojev v severni
Afriki, naenkrat je pa prišlo po-
velje, da mora en polk tujske legi-
je zamejati francoško posadko v
Porurju. V Porurju so poslali kot
nalašč polk, v katerem je bil tudi
Gies. Mož ni tajil, da je nemški dr-
žavljan in nemško poveljstvo je
bilokupacije Porurja konec in
polk tujske legije se je vrnil v Ma-
roko. Začetkom leta 1928 je bil Gies
drugič odpuščen iz tujske legije in
vrnil se je v Nemčijo. Toda na me-
ji so ga takoj aretirali in moral je
pred vojno sodišče, ker je služil v
sovražni armadi proti lastni domo-
vini. Za veleizdajalce je samo ena
kazen — smrt. Zagovorniku se je
pa posrečilo omečitati stroge sod-
nike tako, da so obsodili Giesa sa-
mo na 5 let težke ječe.

VERGILJEVO LETO

Fašizem daje vsakemu letu svoja
imena, tako nekoliko razgladi tiho
vsakdanost težkega življenja. Kak-
or znano je duce Mussolini imeno-
val prošle leto pšenično leto, letoš-
nje pa je Vergiljevo leto in je po-
svečno dvatisočletnici rojstva slav-
nega rimskega pesnika. V prvi vrsti
se pripravljajo Mantova na proslave,
kajti pesnik se je rodil v nje okoli-
ci. Zato je slavnosti odbor zasa-
dil med Pietolejem in Minciom Ver-
gijev gaj, kjer bodo zasajena vsa
drevesa, ki jih staroveški pesnik o-
peva v svojih proizvodih. Gaj pes-
nika začena za znamenito brezjo iz
prve ekloge, slede ji pa vedno ci-
preva, topol, cer in jesen, ki so da-
jali hladno senco mirnim poljskim
prizorom v Georgikah.

Kraljevska Accademia Vergilia-
na bo izdala tem povodom novo
razkošno izdajo Vergilovih pesmi,
ki bo gotovo obradovala profesor-
je latinščine bolj nego učeo se ml-
dino. Rim, Firenca, Milan in dru-
ga mesta takisto pripravljajo slav-
nosti in predavanja ter izlete v
rojstni kraj slavnega pesnika. Hu-
maniste vsega sveta pa bo razvese-
lila izdaja Vergiljevega Kodeksa,
ki ga je nekajd imel Petrarca in ga
je opremil z lastnoročnimi opaz-
kami. Kodeks hrani Ambrozijanska
knjižnica v Milanu ter bo izšel v po-
natisu le v 300 izvodih, tako da bo
kljub temu ostal še vedno biblio-
filaska redkost.

ADVERTISE

in "GLAS NARODA"

Vsakourstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

POZOR, ROJAKI

Is naslova na listu, katerega
prejemate, je razvidno, kdaj
vam je naročnina posla. Ne ča-
kajte toraj, da se Vas opominja,
temveč obnovite naročnino ad-
direktno, ali pa pri enem slede-
čih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Germ,
Frank Janesh, A. Saitič.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevič,
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar,
Cicero, J. Fabian.
Joliet, A. Anzeic, Mary Bambich,
J. Zatelet, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago Anton Kobal
Springfield, Matija Barbaric.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovešek in
Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močulič.
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Ja-
nezich.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouže, A. Pa-
njan, Frank Pucelj.
Fly, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula.
Eveleth, Louis Gouže.
Gilbert, Louis Vesal.
Hibbing, John Povše.
Virginia, Fra. Hrvatic.
Sheboygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.
Roundup, M. M. Panlan
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sterniša.
Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti.
Cleveland, Anton Bobek, Chas.
Karlinger, Louis Rudman, Anton
Simclic, Math. Slapnik.
Euclid, F. Bajt.
Girard, Anton Nagode.
Lorain, Louis Balant in J. Kurniše
Niles, Frank Kogovšek.
Warren, Mrs. F. Rachar.
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše.
Bessemer, Louis Hrlbar.
Braddock, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, A. Jerin.
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-
vanšek.
Crafton, Fr. Machek.
Expert, G. Pravič, Louis Jupan-
čič, A. Škerlj.
Farrell, Jerry Okorn.
Forest City, Math. Kamin.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolico, Frank Fe-
renchack.
Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin
Korushetz.
Krayn, Ant. Tauželj.
Luzerne, Frank Balloch.
Manor, Fr. Demšar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Žust.
Moon Run, Fr. Podmilšek.
Pittsburgh, Z. Jakše, Vinc. Arb
in U. Jakobich, J. Pogačar.
Presto, F. B. Demšar.
Reading, J. Pezd'ro.
Steelton, A. Hrelc.
Unity Sta. in okolico, J. Škerlj.
Fr. Schifrer.
West Newton, Joseph Jovan
Willock, J. Peterneš.

UTAH

Helper, Fr. Krebs.

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Svet.

Kretanje Parnikov Shipping News

- 6. februarja: Dresden, Boulogne sur Mer, Bremen
- 7. februarja: Ile de France, Havre
- 8. februarja: Aquitania, Cherbourg, Hamburg, Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova
- 12. februarja: America, Cherbourg, Bremen
- 13. februarja: München, Cherbourg, Bremen
- 14. februarja: Saturnia, Trst
- 15. februarja: Republic, Cherbourg, Bremen, Minnewaska, Cherbourg
- 19. februarja: President Harding, Cherbourg, Bremen
- 20. februarja: Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
- 21. februarja: Paris, Havre, Majestic, Cherbourg, Bremen, Westernland, Cherbourg, Hamburg, Augustus, Napoli, Genova
- 22. februarja: Cleveland, Cherbourg, Hamburg
- 26. februarja: George Washington, Cherbourg, Hamburg
- 27. februarja: Berlin, Cherbourg, Bremen
- 1. marca: Aquitania, Cherbourg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Conte Biancamano, Napoli, Genova
- 4. marca: Berengaria, Cherbourg
- 5. marca: Roma, Napoli, Genova
- 6. marca: Dresden, Cherbourg, Bremen
- 7. marca: Ile de France, Havre, Pomland, Cherbourg
- 8. marca: Minnekaldia, Boulogne sur Mer, St. Louis, Cherbourg, Hamburg
- 12. marca: America, Cherbourg, Bremen
- 13. marca: München, Boulogne sur Mer, Bremen
- 14. marca: Majestic, Cherbourg, Bremen, Cherbourg, Bremen
- 15. marca: Minnewaska, Cherbourg, Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Conte Grande, Napoli, Genova
- 16. marca: Saturnia, Trst
- 19. marca: President Harding, Cherbourg, Bremen
- 20. marca: Aquitania, Cherbourg, Stuttgart, Cherbourg, Bremen
- 21. marca: Paris, Havre, Lapland, Cherbourg, Antwerpen
- 24. marca: Stettendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
- 25. marca: Leviathan, Cherbourg
- 26. marca: Hamburg, Cherbourg, Hamburg
- 27. marca: Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen
- 28. marca: Ile de France, Havre, Olympic, Cherbourg, Westernland, Cherbourg, Antwerpen, Europa, Cherbourg, Bremen (Privit nov), Augustus, Napoli, Genova
- 29. marca: Minnetoska, Cherbourg, Cleveland, Cherbourg, Hamburg, George Washington, Cherbourg, Bremen, Volendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih ornarjih:
ILE DE FRANCE 7. febr.; 7. mar. (1 P.M.) (1 P.M.)
PARIS 21. februarja; 21. marca (1 P.M.) (5 P.M.)
Najkrajša pot po sezonski vsaki je v posebni kabini s vsami modernimi udobnostmi. Plova je slavna francoska kuhinja izredno nizke cene. Vprašajte katerikoli pooblaščenega agenta ali

FRENCH LINE

11 STATE STREET NEW YORK, N. Y.

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdo je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je po-
uden o potnih listih, priljaji in drugih stvarih. Vseled naše dolgo-
letne izkušnje vam ni zamoreno dati najboljše pojasnila in pripo-
ročamo vedno je prvovrstne bro-
parnike.

Tudi nedržavljanji zamorejo po-
tovati v stari kraj na obisk, toda
preskrbeti si morajo dovoljenje za
povrnitev (Return Permit) iz Wash-
ingtona, ki je veljaven za eno leto.
Brez permita je sedaj nemogoče
priti nazaj tudi v teku 6. mesecev
in tui se ne pošilja več v stari
kraj, ampak ga mora vsak prošlee
osebno dvigniti pred odpotovanjem
v stari kraj. Prošnja za permit se
mora vložiti najmanje eden mesec
pred nameranim odpotovanjem
in oni, ki potujejo preko New Yorka,
je najbolje, da v prošnji označijo,
naj se jim pošlje na Barge Office,
New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljen-
ske postave, ki je stopila v veljavo
z prvim julijem, znaša jugoslovans-
ska kvota 845 priseljenecv letno, a
kvotni viziji se izdajajo samo onim
prosilcem, ki imajo prednost v kvoti
in ti so: Starši ameriških držav-
ljanov, moje ameriških državljan-
ki so se po 1. juliju 1928. leta poro-
čili, žene in neporočeni otroci izpod
18. leta poljedeev. Ti se opravili
lo prve polovice kvote. Do druge
polovice pa se opravili žene
in neporočeni otroci izpod 21. leta
onih nedržavljanov, ki so bili po-
stavno pripuščen v to deželo; za stal-
no bivanje.
Za vsa pojasnila se obračajte na
poznano in zanesljivo

HOLLAND-AMERICA LINE
Rotterdam — Volendam
New Amsterdam — Veendam
STA. PRILJUJENJA PARNIKA TE
Družbe
HITRA IN DIREKтна VOZnja
JUGOSLAVIA
preko Rotterdam ali Boulogne-sur-Mer
Potovanje s parniki Holland-America
Line pomenja udobnost, domače rac-
poženje, neprelosojivo kuhinjo in po-
strojno. Tedensko odputja — Za po-
drobnosti vprašajte svojega lokalnega
agenta ali —
HOLLAND AMERICA LINE
24 STATE ST., NEW YORK CITY

V in IZ
Jugoslavije
PREKO HAMBURGA
z našimi znanimi parniki:
**NEW YORK, ALBERT BALIN,
HAMBURG, DEUTSCHLAND,
RESOLUT, RELIANCE,
CLEVELAND,
ST. LOUIS, MILWAUKEE**
Nenadkritljiva potreba in ku-
hinja v vseh razredih.
\$198
(Vojni davek \$5 posebej)
**IZ NEW YORKA DO
LJUBLJANE IN NAZAJ**
v modernem 2. razredu.
**HITRO POŠILJANJE
DENARJA PO
NIZKIH CENAH**
Za povratna dovoljenja in druge
informacije se obrnite na lokal-
nega agenta ali na —
HAMBURG-AMERICAN LINE
39 BROADWAY, NEW YORK

WISCONSIN
Milwaukee, Joseph Fratnik in
Jos. Koren.
Racine in okolico, Frank Jelenc.

WYOMING
Rock Springs, Louis Jaucher.
Diamondville, F. Lumbert.

Vsak zastopnik izda potrdilo za
svoto, katero je prejel. Zastopnik
rojakom toplo priporočamo.
Naročnina za "Glas Naroda":
Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.;
za štiri mesece \$2.; za četr leta
\$1.50.
New York City je \$7. celo leto
Naročnina za Evropo je \$7. za ce-
lo leto.

SAKSER STATE BANK
82 CORTLAND STREET
NEW YORK